

20x Kladenský maratón aneb 20 otázek Františku Tůmovi

1) Franto, v roce 2001 jsme po jedné vydařené akci seděli v tribuně na Sletišti a v určité běžecké euforii nadhodili, že nám na Kladně chybí maratón a co kdybychom ho uspořádali. Vzpomeneš si, zda jsi tuto myšlenku považoval za reálnou nebo spíše utopickou?

FT: Velice dobře si to pamatuju. Všichni byli pro a hned začali vymýšlet název maratónu a že by bylo dobrý to udělat. Potom jsem dlouho slýchal, že až se příště sejdem, tak si rozdělíme, kdo/co zajistí. Následně jsem, pod časovým tlakem a pod podmínkou, že to poběžím, začal s organizací. Tady mi moc pomohl Tonda Kajgr (tehdejší náměstek primátora), který to pojal jako svou prestižní záležitost a výrazně se na organizaci podílel. Já jsem první Kladenský maratón organizoval i běžel. Doběhl jsem zcela zklamaný a pod svoje možnosti s poznáním, že obojí najednou nejde dělat pořádně.

2) Dali jsme dohromady hlavy a síly a z nadšení se vyklubal závod, který před pár dny oslavil 20leté trvání. Na běžecký závod je to v dnešní době hezký věk, přesto „dvacetiny“ jsou stále mládí. Myslíš, že Tě organizace maratónu držela v jakési mladosti nebo jsi postupně cítil, že s přibývajícimi ročníky je to znát více a více?

FT: Po prvním ročníku, s mnoha dětskými chybami, se k další organizaci nikdo moc nehlásil, a ten maratónský sirotek se na mě tak smutně díval, že jsem se rozhodl ho adoptovat. Dneska je to dvacetiletý výrostek a já vím, že jsem s ním nestárnul, ale mládnul. Naplnilo mě to velký kus života, naučilo mě to plánovat, řešit, shánět, sdílet nadšení i bojovat s lidskou blbostí... Poznal jsem spoustu skvělých lidí, kteří měli pochopení, znalosti i ochotu se zapojit. Poznal jsem sílu party, která ví, co chce.

3) Co se Ti honilo hlavou, když jsme jeden ročník uzavřeli; že týden měsíc odpočineš nebo jsi hned (myšlenkově) začínal s přípravou příštího roku?

FT: Čekáš až to skončí a oddychněš si, že to dopadlo dobře. Ale víš, že hned pojeděš dál a že se mění jen číslo dalšího ročníku a že se musíš snažit být zase lepší...

4) Mnozí ze závodících (nejen maratónců) znají jen to, že vyběhnou, zvládnou akci, pokecají s ostatními a jedou se domů připravit na příště. Dokázal bys stručně (?) popsat, co vše bylo nutné pro zdar závodu podniknout?

FT: Nedokázal! To se musí zažít, to nejde popsat na pár řádcích. To je nekonečný kolotoč, na který když nastoupíš, tak buď jedeš naplno nebo spadneš.

5) S jakým předstihem jsi věděl, že vše je připravené, že je dostatek pořadatelů, pomocníků a že můžeš klidně spát? Co poslední noc před vlastní akcí?

FT: Jsem hodně asertivní, a tak spím dobře i ve vypjatých situacích. Na tom, aby bylo vše připravené pracuje řada pořadatelů několik měsíců, a to, co se třeba ukáže v čase nepřipravené, dokáže tenhle tým řešit operativně. Za dvacet let jsou pořadatelé připraveni nejen připravit vše po stránce technické, ale i rychle a dokonale reagovat na vzniklé problémy a zvláštní situace. Za to jim patří můj dík a obdiv.

6) Postupně jsi také sledoval, jak se naplňuje startovní listina. Byla období, kdy sis říkal, jestli ty startující zvládneme nebo naopak, zda „někdo přijede“?

FT: Před prvním KLM mi Tonda Kajgr říkal: „Doufám, že bude alespoň 50 lidí, aby nebyla ostuda“. Bylo jich tehdy 72 a postupně jsme se dostali až na 253běžců v roce 2008. To že dnes máme v kovidové době, kdy se kumulují závody a stále převládá určitá obava, 120+ maratónců pokládám za úspěch.

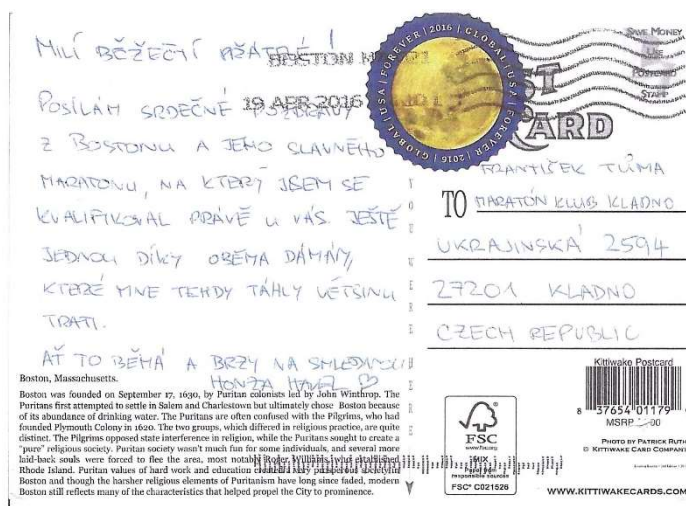
7) Kolik telefonátů jsi mívál týden/den před závodem, kdy se zájemci ještě chtěli na poslední chvíli přihlásit?

FT: Jsme služba pro běžce, a tak reagujeme na každý dotaz. Před závodem jejich počet samozřejmě roste. Jsou to pro nás impulsy ke zlepšení informovanosti běžců, nejen na webových stránkách.

8) Po skončené akci se na různých sociálních a běžeckých fórech objevují komentáře, které akci hodnotí. Přišla Ti třeba osobně nějaká poděkování nebo rozčarování k proběhlému závodu?

FT: Chtěl bych zmínit dva ilustrativní případy:

- V roce 2016 mě oslovil Honza Havel, že by chtěl na Kladně splnit limit pro Bostonský maratón a že má svoje šťastné číslo 12. Tak jsem mu ho přidělil a on ten limit dal. Napsal mi potom krásný děkovaný dopis a slíbil poslat z Bostonu pohlednici. A taky ji poslal (viz foto).

Obrázek 1: Pohled z Bostonu

- druhý mail mě potěšil svojí upřímnou bezprostředností:

13.9.2006

Dobry den, minuly vikend jsem bezel poprve ve Vasim maratону a timto bych chtel podekovat Vam a Vasemu tymu za skvelou organizaci zavodu a za Vase nadseni. Chtel jsem aby ste vedeli, ze Vase prace je velmi ocenena. Moc se mi libila cela akce. Jen, jako spravny anglican, bych vybral vetsi zimu a mozna trosku deste ale chapu, ze za to Vy nemuzete 😊 Jeste jednou dekuji,
Gareth Davies

9) Kladenský maratón nepatří do kategorie superrychlých městských maratónů, tipoval jsi (třeba po prvním, druhém roce, kdy nastala změna tratě), jak by se mohly měnit traťové

rekordy? Jak s určitým časovým odstupem hodnotíš časy (traťáky), které zaběhli Mulugeta Serbessa (2:27:30) a Ivana Martincová 2:51:42)?

FT: Byly a zůstávají to skvělé výkony. „Mireček“ Serbessa je výjimečná osobnost (ke kvalifikaci na olympiádu v Aténách mu tenkrát chybělo jen několik vteřin), Ivana na Kladně dokázala, že stále umí. Bojím se, že u nás kvalitních maratónců ubývá. A ti nejlepší dají pochopitelně přednost lukrativnějším závodům...

10) Představ nám skladbu, kterou jsi nechával pouštět po startovním výstřelu. Proč zrovna onu a jak Tebe oslovila?

FT: Běžci dlouhých tratí. „Pachatelem“ je Honza Rýdlo, pořadatel Fabricolor maratónu, který zval Rangers na svoje akce. On inicioval složení písně o maratónu. A já jsem ji poprvé slyšel na živo a od Rangers na Pardubickém maratónu 1995. Dostala se mi pod kůži a zůstala tam. Pust' si ji a zavři oči...

11) Vyběhlo se, pořadatelé věděli, kde mají být a co dělat, závod se dostal do požadovaných obrátek. Co jsi v tu chvíli prožíval?

FT: Splněný sen, krásný stadion, skvělá parta, euforie, ovšem s podmínkou, že je toho ještě hodně, co musí klapnout, abych mohl večer jít klidně spát...

12) Míval jsi chuť vyměnit ředitelskou roli za pozici běžícího maratónce a dát si kolečka po Lapáku s ostatními?

FT: Samozřejmě, že se mě nohy cukaly, ale po dvou prvních ročnících jsem poznal, že organizovat a běžet nejde dohromady. Rozhodnutí bylo drsné: jeden maratónec nebo jeden maratón. Prostě posun do nové dimenze života...

13) Sledoval jsi/porovnával, jak by ses umístil se svým osobákem (2:48:53)?

FT: Přiměl jsi mě stát se na chvíli statistikem: za posledních deset ročníků KLM bych skončil nejhůře sedmý celkově a dvakrát bych byl druhý. Už jako kluci jsme ale říkali, že na kdyby se nehraje, a to platí do dneška...

14) Když jsme nakousli Tvůj výkon, co kdybys lehce zmínil, jak jsi tehdy trénoval, kolik maratónů pod tři hodiny jsi zaběhl a kolik maratónských čárek máš v běžeckém deníku zapsáno?

FT: Nejdřív jsem začal sám popobíhat, pak jsem se přidal ke klukům z Maratón klubu a začal trochu trénovat. Když jsme jeli z mého prvního maratónu, (3:49:29), tak mi Láda Tlustý řekl: Dáš to „pod tři“. Na moje záupnění, že je to 50 minut, odpověděl: „Máš na to!“ Za jedenáct měsíců jsem, opět v Pardubicích, dal 2:56:49 a pak jsem rok dřel na zlepšení o dalších 13 vteřin. Na začátku roku 1995 si mě vzal do parády jako trenér Jirka Klesnil. Dlouho to bylo 2:56/2:57, až pak Bratislava 1997 - 2:52:58 a za měsíc na PIMu 2:48:53! Celkem mám uběhnuto 76 maratónů, z toho 9 maratónů pod tři a řádku slušných výsledků na horských maratónech.

15) Možná nejsem sám, komu připadá, že ti dnešní závodící potřebují nejlepší vybavení (oblečení, obutí, podpůrné prostředky včetně mobilu, sluchátek, chytrých hodinek), ale jejich výkonům něco chybí. Co Ty na to?

FT: Pokrok se nedá zastavit. Je dobře, že si dneska prakticky každý může koupit špičkovou běžecskou výbavu. Důležité je, zda ji umí využít a zda odpovídá jeho možnostem a cílům. Paula Radcliffová se také nestala špičkovou běžkyní jen proto, že jako první nosila na maratón podkolenky.

16) Co říkáš dřívější a dnešní maratónské či tréninkové výživě a stravování? Na co jsi běhal Ty?

FT: Nejsem odborník, znalec a už ani praktik. Já jsem po tréninku pil jonták a maratón jsem běhal na tři banány před závodem a vodu při něm.

17) Kdy, kde, s jakým časem jsi zaběhl svůj první maratón, kam až ses s maratónskou touhou dostal a kde jsi tuto krásnou běžeckou pout' uzavřel?

FT: Byl to již zmiňovaný Fabricolor maratón v Pardubicích 1994 (3:49:29). Byl jsem moc šťastný, ale úplně zničený. Ty ses mě tehdy po závodě ujal, vodil jsi mě dokola jako nemocného koně a dával mi pít svoje „speciální“ čaje. Vypadalo a chutnalo to jako vývar ze střešní lepenky, ale pomohlo to!

Pak jsem se střídavými úspěchy absolvoval řadu slavných maratónů: Honolulu, New York, Londýn, Stockholm, Paříž, Monako, Barcelona, Vídeň, Berlín, Řím, Budapešť, Lisabon, Turýn, Curych...

Z těch horských Jungfrau, Zermatt, Balon d' Alsace...

A ty „zvláštní“: TT maratón v budově školy (238 kol, 7 616 schodů nahoru a 6 664 schodů dolů) a pak rarita, maratón v solném dole 700 metrů pod zemí...

Po čtyřech letech běhání a dvou a půl roku tvrdého tréninku jsem dal v roce 1997 na PIMu vysněných 2:48:53.

Kolem šedesátky jsem začal bojovat s hranicí čtyř hodin a když jsem poznal, že už se pod ní nedostanu, tak jsem si řekl dost a poslední maratón jsem běžel v roce 2014 ve Fürthu.

18) Jedna z frází konstatuje, že věk je „jen číslo“. Není tajemstvím, když prozradím, že jsi mlád 68 let. Souhlasíš nebo budeš tvrdit opak? Jak se dnes aktivně hýbeš?

FT: Když se začne mluvit o věku, tak si připadám jako kosmonaut, který se dívá na cizí planetu a vidí číslo 68. Vůbec si nedokážu uvědomit, že to číslo patří ke mně. Zdravotní problémy mě znemožnily naplno trénovat a závodit. Už si jdu jen zaklusat a občas (jak říkal pan Werich ve známém filmu) „se jdu historicky znemožnit“ na nějaký kratší závod.

19) Jak se Tvá manželka Eva a celá Tvá rodina sžila s tím, že manžel, táta běhá?

FT: Mám skvělou ženu. Z počátku mě jen sledovala a kroutila hlavou. Postupně se začala víc a víc zajímat o závody, zapadla do party manželek a přátel běžců. Časem věděla, že když například přijedeme na dovolenou, tak nejdříve vezmu kolo a sprej a jdu si vyznačit kilometry pro trénink (na dovolenou můžeš - trénovat musíš). Na Kladenském maratónu odvádí spoustu neviditelné práce. Nakoupí veškeré občerstvení, ceny pro děti, technický materiál a pak ještě organizuje občerstvovačku v cíli. Po maratónu vše sbalí, odveze domů a pro mě se vrátí až po skončení oslavy úspěšné akce... Letos byl jubilejní Kladenský maratón, a navíc jsme ten den slavili výročí svatby, a tak jsem ji veřejně předal kytici růží jako poděkování (viz foto).

Obrázek 2: Poděkování manželce

20) Po skončeném vyhlášení ses rozloučil s ředitelskou rolí. Přepadla Tě aspoň trochu nostalgie? Aneb - řekni, napiš něco sám, bez „navigujících otázek“.

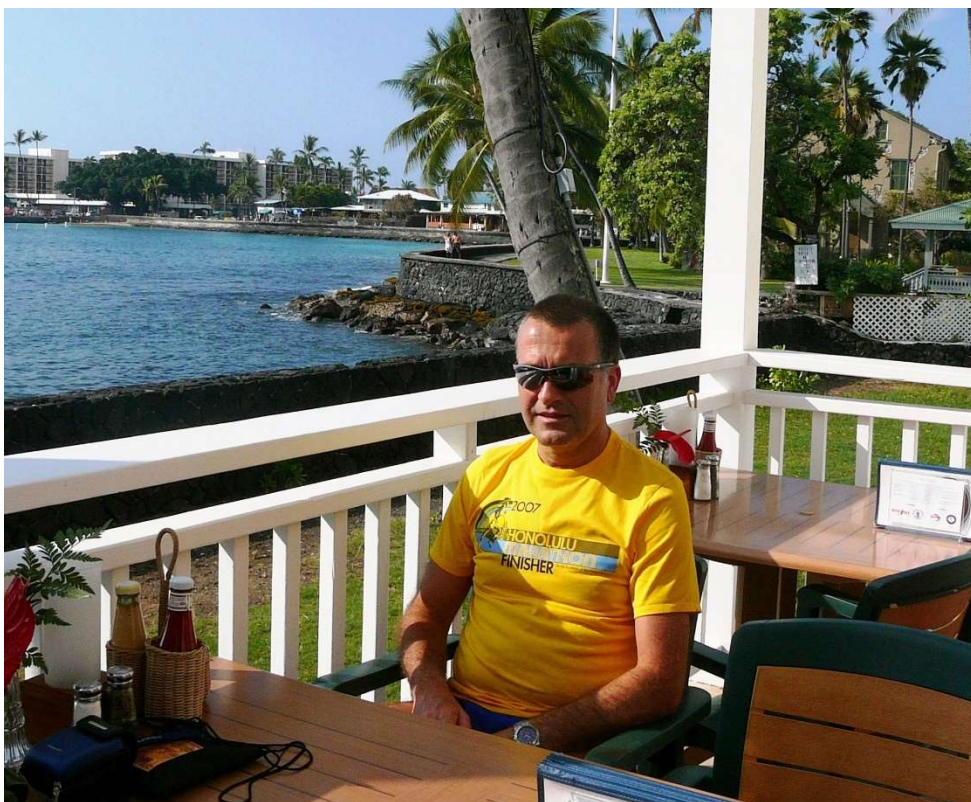
FT: Asi bylo na mém hlase znát dojetí a trocha nostalgie. Jednou to muselo přijít a je lepší, když teď můžu poradit, usměrnit a pomoci, než kdyby do toho nástupci spadli naráz. Je to něco jako když provdáš nebo oženíš dítě. Také ho dáváš někomu jinému a věříš, že se mu bude dobře dařit a stejně mu budeš dál pomáhat, co ti síly stačí...

C'est la vie...

Franto, jsem rád, že jsme poseděli, zavzpomínali, díky nejen za tento rozhovor, ale za 20x Kladenský maratón.

Obrázek 3: Dva veteráni

Obrázek 4: Franta na Hawaii

Obrázek 5: Franta v cíli Hawaii

Obrázek 6: Franta s vítězi KLM

Obrázek 7: Start KLM